

ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ
ΗΜ ΠΕΔΙΟΥ - ΔΙΣΤΑΘΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΚΒΑΝΤΩΣΗ ΗΜ ΠΕΔΙΟΥ

Στην ημικλασική προσέγγιση για το ΗΜ πεδίο χρησιμοποιούμε
τη γλώσσα των άσυμπτωτων μεγεθών $\vec{E}, \vec{B}$.

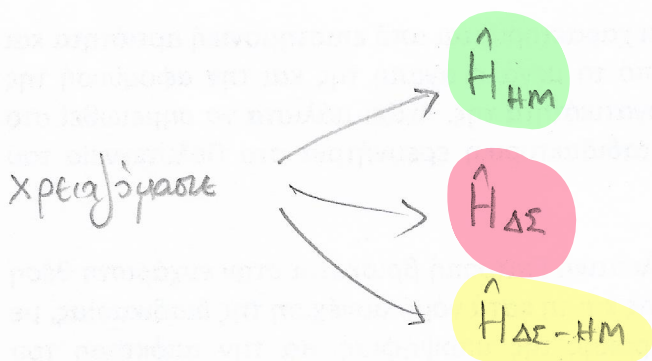
Υποθέτουμε το πλάτος του $\vec{E}$ (και του $\vec{B}$) σταθερό:

ή απαρρέφουμε ή η έκπομπή να μην επηρεάζει το πλάτος του πεδίου.

Για να ισχύει κάτι τέτοιο θα πρέπει η ΗΜ ακτινοβολία να είναι πυκνή.

Τώρα θα χρησιμοποιήσουμε τη γλώσσα του αριθμού των φωτονίων

Πρέπει να βρούμε για έκφραση της Χαμιλτονιανής του
ΗΜ πεδίου που να επηρεάσει το μετασχηματισμό της στη
γλώσσα του αριθμού των φωτονίων αντί της γλώσσας των $\vec{E}, \vec{B}$.

ΧΑΜΙΛΤΟΝΙΑΝΗ ΔΙΣΤΑΘΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΠΙΝΟΡΕΣ

Σπινόρας (spinor) Σπινόρ = διάνυσμα στίβου

για ΔΣ έχει 2 συνιστώσες $\begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix}$

για ΤΣ έχει 3 συνιστώσες $\begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \\ \delta \end{pmatrix}$

Ορισμοί

$$|\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |1\rangle$$

απουσία ηλεκτρονίου στο ΔΣ
ένέργεια μηδενική

$$|\uparrow\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |2\rangle$$

ηλεκτρόνιο στην κάτω στάθμη
ένέργεια E_1

$$|\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |1\rangle$$

ηλεκτρόνιο στην άνω στάθμη
ένέργεια E_2

έρμιτιανός συζυγής or Hermitian conjugate
 $A^\dagger$ conjugate transpose or Hermitian transpose
 $(A^\dagger)_{ij} = A^*_{ji}$ † dagger σκέλετο

$$E_2 - E_1 := \hbar \Omega$$

$$\hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_+^\dagger = \hat{S}_-$$

$$\hat{S}_+ |\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

καμία δράση $\hat{S}_+ |\uparrow\rangle = |\uparrow\rangle$

$$\hat{S}_+ |\uparrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\downarrow\rangle$$

το ανεβάζει $\hat{S}_+ |\downarrow\rangle = |\uparrow\rangle$

$$\hat{S}_+ |\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

το πετά 'έξω $\hat{S}_+ |\uparrow\rangle = |\downarrow\rangle$

$$\hat{S}_- |\uparrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |\downarrow\rangle$$

καμία δράση $\hat{S}_- |\downarrow\rangle = |\downarrow\rangle$

$$\hat{S}_- |\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

το πετά 'έξω $\hat{S}_- |\uparrow\rangle = |\downarrow\rangle$

$$\hat{S}_- |\uparrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |\downarrow\rangle$$

το κατεβάζει $\hat{S}_- |\downarrow\rangle = |\uparrow\rangle$

$\hat{S}_+$ τελεστής αναβίβασης
raising operator

$\hat{S}_-$ τελεστής καταβίβασης
lowering operator

πίνακες Pauli

και σχέσεις τους με τους $\hat{S}_+, \hat{S}_-$

$$\hat{\sigma}_x = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \hat{\sigma}_y = \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \quad \hat{\sigma}_z = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$[\hat{\sigma}_x, \hat{\sigma}_y] = 2i\hat{\sigma}_z$ καθώς και οι κυκλικές εναλλαγές των

$$\text{π.χ. } \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -i & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix} = 2i \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{\sigma}_x^2 = \hat{\sigma}_y^2 = \hat{\sigma}_z^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{I}$$

$$\{\hat{\sigma}_x, \hat{\sigma}_y\} = \{\hat{\sigma}_y, \hat{\sigma}_z\} = \{\hat{\sigma}_z, \hat{\sigma}_x\} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$$

Δηλαδή οι πίνακες Pauli αντιμετατίθενται.

$$\begin{aligned} \text{π.χ. } \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y + \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y = -\hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x \\ \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_z + \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_y &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_z = -\hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_y \\ \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_x + \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_z &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_x = -\hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_z \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{π.χ. } \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} \\ \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x &= \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -i & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{I} \quad \Rightarrow \quad \{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{I}$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- - \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_z \quad \Rightarrow \quad [\hat{S}_+, \hat{S}_-] = \hat{\sigma}_z$$

$$\hat{S}_+ + \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_x$$

$$\hat{S}_+ - \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = i \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} = i\hat{\sigma}_y$$

$$\hat{S}_+ + \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_x$$

$$\left. \begin{aligned} \hat{S}_+ \hat{S}_- &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \\ \hat{S}_- \hat{S}_+ &= \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \dots \text{μόλις τα ξαναγε...}$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{\mathbb{I}}$$

Ποροδομε να το γράψουμε και στη μορφή $\{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{\mathbb{I}}$

$\{A, B\} = AB + BA$ **ἀντιμεταθετική** Poisson "anticommutator"

$[A, B] = AB - BA$ **μεταθετική** commutator

ὅταν $\{A, B\} = 0 \Rightarrow AB + BA = 0 \Rightarrow AB = -BA$
ἀντιμεταθετική ιδιότητα
 anticommutative property

ὅταν $[A, B] = 0 \Rightarrow AB - BA = 0 \Rightarrow AB = BA$
μεταθετική ιδιότητα
 commutative property

Οι relations καταστροφής-δημιουργίας / καταβίβσεως-ἀναβίβσεως

ὅχιες **ἀντιμεταθετικές** ἀκολουθούν των **φερμιόνων** π.χ. τα ἠλεκτρόνια
 anticommutative relations fermions electrons

ὅχιες **μεταθετικές** ἀκολουθούν των **μυόνων** π.χ. τα φωτόνια
 commutative relations bosons photons

Η Χαμηλότερη των ΔΣ είναι

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = E_2 \hat{S}_+ \hat{S}_- + E_1 \hat{S}_- \hat{S}_+ = E_2 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + E_1 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix}$$

άρως

$$\begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} E_2 \\ 0 \end{pmatrix} = E_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

↑ ιδιοαξία   ↑ ιδιοτιμή   ↑ ιδιοαξία

— $E_2 = E_1 + \hbar\Omega$
— E_1

$$\begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ E_1 \end{pmatrix} = E_1 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

↓ ιδιοαξία   ↓ ιδιοτιμή   ↓ ιδιοαξία

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = E_2 \hat{S}_+ \hat{S}_- + E_1 \hat{S}_- \hat{S}_+$$

• Αν θέσουμε $E_1 = 0 \Rightarrow E_2 = \hbar\Omega$ γίνεται

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_-$$

— $E_2 = \hbar\Omega$
— E_1 μηδέν

• Αν θέσουμε $\frac{E_2}{E_1}$ μηδέν $E_2 = +\frac{\hbar\Omega}{2}$ $E_1 = -\frac{\hbar\Omega}{2}$

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{S}_+ \hat{S}_- - \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{S}_- \hat{S}_+ = \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} - \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{\sigma}_z$$

ή μορφή των $\hat{H}_{\Delta\Sigma}$ ως άρως των Jaynes - Cummings

Ο τελεστής $\hat{S}_+ \hat{S}_-$ μετρά τον αριθμό των ηλεκτρονίων στην ΑΝΩ ΣΤΑΘΜΗ

αφδ

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_+ \hat{S}_- |\uparrow\rangle = 1 |\uparrow\rangle$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_+ \hat{S}_- |\downarrow\rangle = 0 |\downarrow\rangle$$

Ο τελεστής $\hat{S}_- \hat{S}_+$ μετρά τον αριθμό των ηλεκτρονίων στην ΚΑΤΩ ΣΤΑΘΜΗ

αφδ

$$\hat{S}_- \hat{S}_+ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_- \hat{S}_+ |\uparrow\rangle = 0 |\uparrow\rangle$$

$$\hat{S}_- \hat{S}_+ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_- \hat{S}_+ |\downarrow\rangle = 1 |\downarrow\rangle$$

ΑΛΛΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

$$(\hat{S}_+)^{\dagger} = \hat{S}_-$$

$$\{\hat{S}_+, \hat{S}_+\} = \{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \hat{\mathbb{I}}$$

$$\{\hat{S}_-, \hat{S}_-\} = \{\hat{S}_-, \hat{S}_+\} = \hat{S}_- \hat{S}_+ + \hat{S}_+ \hat{S}_- = \hat{\mathbb{I}}$$

$$\{\hat{S}_+, \hat{S}_+\} = \hat{S}_+ \hat{S}_+ + \hat{S}_+ \hat{S}_+ = 2 \hat{S}_+ \hat{S}_+ = 2 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$$

$$\{\hat{S}_-, \hat{S}_-\} = \hat{S}_- \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_- = 2 \hat{S}_- \hat{S}_- = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$$

Ο $\hat{S}_+$ είναι τελεστής αναβίβασης (raising operator)

διότι αναβιβάζει την ενέργεια

δημιουργώντας ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\omega$

έξ $0\bar{0}$ και η όνομασία

τελεστής δημιουργίας (creation operator).

Ο $\hat{S}_-$ είναι τελεστής καταβίβασης (lowering operator)

διότι καταβιβάζει την ενέργεια

καταστέφοντας ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\omega$

έξ $0\bar{0}$ και η όνομασία

τελεστής καταστροφής (annihilation operator)

Επειδή τα ηλεκτρόνια είναι φερμιόνια,

ίσχύει η απαγορευτική αρχή του Pauli

δηλ. μπορούμε να έχουμε μόνο ένα ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\omega$

(άχουμε το spin σε όλα αυτά το γάμμα)

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΩΣ ΦΕΡΜΙΟΝΙΩΝ π.χ. ηλεκτρονίων

$\hat{a}_i$ τελεστής καταστροφής φερμιονίου στην κατάσταση i

$\hat{a}_i^\dagger$ τελεστής δημιουργίας φερμιονίου στην κατάσταση i

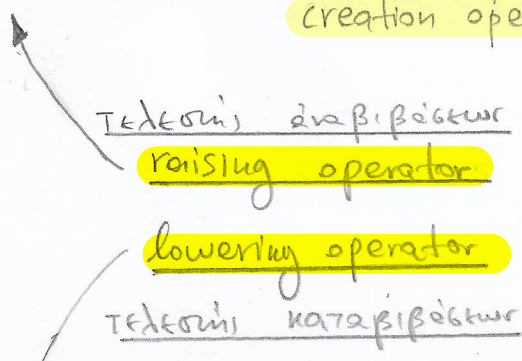
Για τα φερμιόνια ισχύουν οι σχέσεις αντιμεταθετικώς

$$\begin{cases} \{\hat{a}_i, \hat{a}_j^\dagger\} = \delta_{ij} \\ \{\hat{a}_i, \hat{a}_j\} = 0 \\ \{\hat{a}_i^\dagger, \hat{a}_j^\dagger\} = 0 \end{cases}$$

$$\{\hat{a}_i^\dagger, \hat{a}_j^\dagger\} = 0 \Rightarrow \{\hat{a}_r^\dagger, \hat{a}_r^\dagger\} = 0 \Rightarrow 2 \hat{a}_r^\dagger \hat{a}_r^\dagger = 0 \Rightarrow \underline{\underline{\hat{a}_r^\dagger \hat{a}_r^\dagger = 0}}$$

το οποίο σημαίνει ότι δεν μπορούμε να βάλουμε δύο φερμιόνια στην ίδια κατάσταση, το οποίο είναι η **απαγορευτική αρχή Pauli**.

συχνά καλείται τελεστής δημιουργίας στη Κβαντική Μηχανική
creation operator

ladder operators
τελεστές κλιμακας

γραμμική άλγεβρα
linear algebra

συχνά καλείται τελεστής καταστροφής στη Κβαντική Μηχανική
annihilation operator

Σε πολλές περιοχές της φυσικής & της χημείας, η χρήση άνω των τελεστών αντί κυματοσυναρτήσεων λέγεται δευτέρα κβάντωση **second quantization**

$$|x\rangle = \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix} \begin{matrix} \uparrow \text{άνω} \\ \downarrow \text{κάτω} \end{matrix}$$

$$\langle x| = (\alpha^* \quad \beta^*) \begin{matrix} \leftarrow \text{αριστερά} \\ \rightarrow \text{δεξιά} \end{matrix}$$

$\Delta\Sigma$

στοιχειώδεις

διεγέρσεις

από τη θεμελιώδη

κατάσταση

$$|\downarrow\rangle = |1\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\langle\downarrow| = \langle 1| = (0 \quad 1)$$

$$\langle\downarrow|\downarrow\rangle = (0 \quad 1) \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1$$

$$|\uparrow\rangle = |2\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\langle\uparrow| = \langle 2| = (1 \quad 0)$$

$$\langle\uparrow|\uparrow\rangle = (1 \quad 0) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 1$$

elementary

excitations

from

ground state

μετά

$$\hat{a}_{12}^{\uparrow} = |\uparrow\rangle\langle\downarrow| = |2\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \quad 1) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{S}_+$$

πρώτα

$$\hat{a}_{12} = |\downarrow\rangle\langle\uparrow| = |1\rangle\langle 2| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \quad 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{S}_-$$

"Από τη Χαμιλιτονιανή $\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_-$ πράγματα

$$\begin{aligned} \hat{H}_{\Delta\Sigma} &= \hbar\Omega \hat{a}_{12}^{\uparrow} \hat{a}_{12} = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\downarrow| \downarrow\rangle\langle\uparrow| = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\uparrow| \\ &= \hbar\Omega |\downarrow\rangle\langle\uparrow| \uparrow\rangle\langle 2| = \hbar\Omega |\downarrow\rangle\langle 2| \\ &= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \quad 1) \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \quad 0) = \hbar\Omega \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \\ &= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

"Από έχουμε τις αντίστοιχες πράξεις

$$\begin{aligned} \hat{H}_{\Delta\Sigma} &= \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_- = \hbar\Omega \hat{a}_{12}^{\uparrow} \hat{a}_{12} = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\uparrow| = \hbar\Omega |\downarrow\rangle\langle 2| \\ &= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \hbar\Omega & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Γενικώς:

$$\hat{a}_{\mu\nu} := |\mu\rangle\langle\nu| \Leftrightarrow \hat{a}_{\mu\nu}^{\dagger} = |\nu\rangle\langle\mu|$$

$$\hat{a}_{12}^+ |\uparrow\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \uparrow \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 0 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$2 \times 1 \quad 1 \times 2 \quad 2 \times 1$

έναλλακτικώς

$$= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12}^+ |\downarrow\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \downarrow \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

έναλλακτικώς

$$= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

$$\hat{a}_{12}^+ |\emptyset\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \emptyset \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 0 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

έναλλακτικώς

$$= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\uparrow\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \uparrow \rangle = \dots = |\downarrow\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\downarrow\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \downarrow \rangle = \dots = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\emptyset\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \emptyset \rangle = \dots = |\emptyset\rangle$$

παρομοίως θα γράψουμε

$$\hat{a}_{21}^+ = |2\rangle \langle 1| = \hat{a}_{12}^+$$

$$\hat{a}_{21}^+ = |1\rangle \langle 2| = \hat{a}_{12}$$

$$|x\rangle = \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \\ \gamma \end{pmatrix}$$

$$\langle x| = (\alpha^* \ \beta^* \ \gamma^*)$$

ΓΕΝΙΚΩΣ:

$$\hat{a}_{\mu\nu} = |\mu\rangle\langle\nu|$$

$$\hat{a}_{\mu\nu}^\dagger = |\nu\rangle\langle\mu|$$

ΤΣ

10

$$\hat{a}_{12}^\dagger := |2\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \ 0 \ 1) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12} := |1\rangle\langle 2| = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} (0 \ 1 \ 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger := |3\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \ 0 \ 1) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13} := |1\rangle\langle 3| = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \ 0 \ 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^\dagger |1\rangle = |2\rangle\langle 1|1\rangle = |2\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12} |2\rangle = |1\rangle\langle 2|2\rangle = |1\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger |1\rangle = |3\rangle\langle 1|1\rangle = |3\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13} |3\rangle = |1\rangle\langle 3|3\rangle = |1\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger |3\rangle = |3\rangle\langle 1|3\rangle = |0\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |3\rangle = |2\rangle \langle 1|3\rangle = |2\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |3\rangle = |1\rangle \langle 2|3\rangle = |1\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^{\dagger} |2\rangle = |3\rangle \langle 1|2\rangle = |3\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^{\dagger} |2\rangle = |1\rangle \langle 3|2\rangle = |1\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\pi} = \hbar \Omega_{12} \hat{a}_{12}^{\dagger} \hat{a}_{12} + \hbar \Omega_{13} \hat{a}_{13}^{\dagger} \hat{a}_{13}$$

$$= \hbar \Omega_{12} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} + \hbar \Omega_{13} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \hbar \Omega_{12} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} + \hbar \Omega_{13} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} =$$

$$\begin{pmatrix} \hbar \Omega_{13} & 0 & 0 \\ 0 & \hbar \Omega_{12} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\pi} = \hbar \Omega_{12} |2\rangle \langle 1| \langle 1| \langle 2| + \hbar \Omega_{13} |3\rangle \langle 1| \langle 1| \langle 3|$$

$$= \hbar \Omega_{12} |2\rangle \langle 2| + \hbar \Omega_{13} |3\rangle \langle 3|$$

$$\hat{a}_{23} = |2\rangle \langle 3| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{a}_{23} |3\rangle = |2\rangle$$

$$\hat{a}_{23}^{\dagger} = |3\rangle \langle 2| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{a}_{23}^{\dagger} |2\rangle = |3\rangle$$

$$\hat{a}_{21} = |2\rangle \langle 1| = \hat{a}_{12}^{\dagger} \quad \hat{a}_{31} = |3\rangle \langle 1| = \hat{a}_{13}^{\dagger}$$

$$\hat{a}_{21}^{\dagger} = |1\rangle \langle 2| = \hat{a}_{12} \quad \hat{a}_{31}^{\dagger} = |1\rangle \langle 3| = \hat{a}_{13}$$

$$\hat{a}_{32} = |3\rangle \langle 2| = \hat{a}_{23}^{\dagger}$$

$$\hat{a}_{32}^{\dagger} = |2\rangle \langle 3| = \hat{a}_{23}$$